2025/1106
28.5.2025

RÅDETS FORORDNING (EU) 2025/1106

af 27. maj 2025

om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger for den europæiske og den globale sikkerhed udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union.

(2) Som reaktion på denne udfordring understregede Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 6. marts 2025, idet det mindede om Versailleserklæringen af 11. marts 2022 og det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar, der blev godkendt den 21. marts 2022, at Europa skal opnå større suverænitet, påtage sig et større ansvar for sit eget forsvar og blive bedre rustet til at handle og håndtere umiddelbare og fremtidige udfordringer og trusler på egen hånd. På dette møde i Det Europæiske Råd forpligtede alle medlemsstater sig til at styrke deres overordnede forsvarsberedskab, reducere deres strategiske afhængighed, afhjælpe deres mangler med hensyn til kritiske kapabiliteter og styrke den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base (EDTIB) i overensstemmelse hermed i hele Unionen, så Unionen bedre kan levere udstyr i de mængder og i det højere tempo, som kræves.

(3) Den 18. maj 2022 fremlagde Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik en fælles meddelelse om en analyse af investeringsunderskud på forsvarsområdet og vejen frem, hvori de satte fokus på de finansielle, industrielle og kapacitetsmæssige mangler på forsvarsområdet i Unionen.

(4) Den 20. juli 2023 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) 2023/1525 ([1]) om støtte til produktion af ammunition (ASAP) med henblik på hurtigst muligt at støtte opskaleringen af den europæiske forsvarsindustris produktionskapaciteter, sikre forsyningskæder, lette effektive indkøbsprocedurer, afhjælpe mangler i produktionskapaciteter og fremme investeringer.

(5) Den 18. oktober 2023 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) 2023/2418 ([2]) oprettelse af et instrument til styrkelse af den europæiske forsvarsindustri gennem fælles indkøb (EDIRPA) med henblik på at øge medlemsstaternes samarbejde i fasen for indkøb af forsvarsmateriel for på en samarbejdsbaseret måde at afhjælpe de mest akutte og kritiske mangler i medlemsstaternes lagre, navnlig dem, der er opstået som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine.

(6) I sine konklusioner af 14. og 15. december 2023 understregede Det Europæiske Råd efter at have overvejet det arbejde, der er udført i forbindelse med gennemførelsen af Versailleserklæringen og det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar, at der skal gøres mere for at opfylde Unionens mål om at øge forsvarsberedskabet. En stærk forsvarsindustri blev betragtet som en forudsætning for et sådant beredskab og forsvar af Unionen, hvilket betyder, at den europæiske forsvarsindustri skal gøres mere modstandsdygtig, innovativ og konkurrencedygtig.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1525 af 20. juli 2023 om støtte til produktion af ammunition (ASAP) (EUT L 185 af 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2418 af 18. oktober 2023 om oprettelse af et instrument til styrkelse af den europæiske forsvarsindustri gennem fælles indkøb (EDIRPA) (EUT L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

(7) Den 5. marts 2024 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri (»EDIP«) og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter med henblik på at bygge videre på de erfaringer, der er gjort i forbindelse med forordning (EU) 2023/2418 og (EU) 2023/1525, og udvide tankegangen herfra i et mere langsigtet og struktureret perspektiv.

(8) Siden begyndelsen af 2025 er Unionens sikkerhedssituation imidlertid forværret kraftigt, ikke blot som følge af den vedvarende trussel fra Rusland, dets intensiverede omlægning til krigsøkonomi og udviklingen i krigen i Ukraine, men også som følge af den usikkerhed, der skyldes en ny geopolitisk situation, hvor Unionen er nødt til at optrappe sin indsats markant for at sikre sit forsvar på egen hånd. Denne nylige forværring har øget trusselsniveauet mod Unionen og fordrer, at medlemsstaterne som en nødforanstaltning påbegynder en massiv forøgelse af de offentlige udgifter for at opskalere EDTIB. Som følge heraf er det et voksende behov for i en ånd af solidaritet at fremskynde ydelsen af EU-støtte til de medlemsstater, der sandsynligvis vil stå over for store vanskeligheder på grund af de massive offentlige investeringer, der kræves, hvilket kan påvirke deres økonomiske situation. I betragtning af truslerne mod Unionens land-, luft- og søgrænser og dermed behovet for at foretage massive offentlige investeringer er en sådan solidaritet særlig vigtig for de medlemsstater, der er mest udsat for militære trusler. I den forbindelse er truslerne fra Rusland og Belarus af særligt hastende karakter og relevans. Eftersom det tager tid at udvikle produkter og sikre en opskalering af den tilsvarende industrielle produktionskapacitet i hele Unionen, er det afgørende, at Unionen hurtigst muligt begynder at støtte disse medlemsstater, så de meget hurtigt kan afgive ordrer, hvilket vil skabe større forudsigelighed for forsvarsindustrisektoren og tilskynde den til at investere på meget kort sigt i at styrke produktionskapaciteterne.

(9) Omfanget og hastigheden af den stigning i investeringerne i forsvarsindustrielle produktionskapaciteter, der kræves af medlemsstaterne, vil sandsynligvis få stor indvirkning på medlemsstaternes offentlige finanser på et tidspunkt, hvor flere medlemsstaters budgetter fortsat er under pres.

(10) Denne usædvanlige situation, som medlemsstaterne ikke har forårsaget og ikke er herre over, berettiger, at Unionen træffer hasteforanstaltninger med henblik på at oprette et midlertidigt instrument, der har til formål at yde de medlemsstater, der ønsker at investere i den forsvarsindustrielle produktion, finansiel støtte i form af et instrument for sikkerhedstiltag for Europa (»SAFE-instrumentet«).

(11) SAFE-instrumentet bør muliggøre hastende og store offentlige investeringer i den europæiske forsvarsindustri med henblik på hurtigt at øge produktionskapaciteten, forbedre den rettidige tilgængelighed af forsvarsprodukter og fremskynde tilpasningen til de strukturelle ændringer. Eftersom denne forordning er en ekstraordinær og midlertidig reaktion på en akut og eksistentiel udfordring, bør den finansielle støtte, der ydes herigennem, kun stilles til rådighed med henblik på at afhjælpe de negative økonomiske konsekvenser af den forværrede sikkerhedssituation og de umiddelbare indkøbsbehov i de medlemsstater, der bidrager til øget forsvarsindustrielt beredskab i EDTIB. SAFE-instrumentet bør være en del af en samlet indsats på EU-plan og nationalt plan for at afsætte flere ressourcer til investeringer i forsvarsindustrien med henblik på at reagere på den krisesituation, der skyldes de aktuelle sikkerhedstrusler. Der bør sideløbende træffes yderligere foranstaltninger på EU-plan og nationalt plan for at støtte denne indsats, herunder aktivering af den eksisterende fleksibilitet inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten.

(12) Den finansielle støtte i henhold til SAFE-instrumentet bør gennemføres af medlemsstaterne på en måde, der er i overensstemmelse med de prioriteter for forsvarskapabiliteter, som medlemsstaterne i fællesskab er nået til enighed om inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), medlemsstaternes samarbejde inden for rammerne af det ved Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2315 ([3]) etablerede permanente strukturerede samarbejde, Det Europæiske Forsvarsagenturs (EDA's) initiativer og projekter og Unionens civile og militære bistand til Ukraine. Ved gennemførelsen af denne forordning bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til de relevante aktiviteter, der udføres af Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), navnlig NATO's kapacitetsmål, og af andre partnere, hvis sådanne aktiviteter tjener Unionens sikkerheds- og forsvarsinteresser.

([3]) Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2315 af 11. december 2017 om etablering af et permanent struktureret samarbejde (PESCO) og fastlæggelse af listen over deltagende medlemsstater (EUT L 331 af 14.12.2017, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(13) Medlemsstaterne bør kunne anvende den finansielle støtte i henhold til SAFE-instrumentet i synergi med andre eksisterende og fremtidige EU-programmer, navnlig til medfinansiering af specifikke foranstaltninger. Sideløbende hermed kan EU-programmer, der støtter samarbejde om forsvarsindkøb eller mere generelt har til formål at støtte EDTIB's konkurrenceevne, specifikt yde supplerende EU-støtte. Denne supplerende støtte kan gælde for fælles indkøb, der foretages med finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, eller for økonomiske aktører, der er involveret i sådanne indkøb, for at stimulere en tilsvarende industriel opskalering og yderligere styrke SAFE-instrumentets virkninger for EDTIB.

(14) For at mindske den administrative byrde for medlemsstaterne bør Kommissionen inden for rammerne af relevante programmer og navnlig de programmer, der støtter samarbejde om fælles indkøb, kunne tage hensyn til de oplysninger, der gives inden for rammerne af denne forordning, navnlig med hensyn til rapportering om gennemførelsen af den finansielle støtte. Dette vil bidrage til at forenkle betingelserne for at ansøge om finansiel støtte.

(15) Manglende samarbejde mellem medlemsstaterne har ført til ineffektivitet og mangedobling af forsvarssystemer af samme art i Unionen, hvilket underminerer det mål om beskyttelse af Unionens område, der forfølges med de tilsvarende nationale investeringer, og samtidig også resulterer i fragmentering og utilstrækkelig gennemførelse for så vidt angår væsentlige dele af EDTIB. For at afhjælpe denne situation bør de støttemodtagende medlemsstater anvende den finansielle støtte, der ydes i henhold til denne forordning, til at foretage fælles indkøb. De støtteberettigede aktiviteter, udgifter og foranstaltninger, der finansieres gennem fælles forsvarsindkøb, bør vedrøre den første liste over prioriterede områder, som Det Europæiske Råd har udpeget, under hensyntagen til erfaringerne fra krigen i Ukraine i overensstemmelse med det arbejde, der allerede er udført inden for rammerne af EDA, og i fuld overensstemmelse med NATO: ammunition og missiler, artillerisystemer, herunder kapabiliteter til præcisionsangreb i dybden (*deep precision strike*), kapabiliteter til kamp på landjorden og støttesystemer hertil, herunder soldaterudstyr og infanterivåben, beskyttelse af kritisk infrastruktur, cyberprodukter, militær mobilitet, herunder bekæmpelse af mobilitet, luft- og missilforsvarssystemer, maritime overflade- og undervandskapabiliteter, droner og anti-dronesystemer, strategiske katalysatorer såsom, men ikke begrænset til, strategisk lufttransport, luft-til-luft-tankning og C4ISTAR-systemer samt rumaktiver og -tjenester, beskyttelse af rumaktiver samt kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse. De fælles indkøb bør have til formål at øge det tempo, hvori kapaciteten til at producere forsvarsprodukter tilpasses de strukturelle ændringer, at sikre interoperabilitet og udskiftelighed i hele Unionen, at tilskynde til samarbejde i indkøbsfasen, at støtte en forøgelse af produktionskapaciteten samt at udvikle og erhverve tilhørende infrastruktur, udstyr og logistiske tjenester.

(16) I betragtning af den seneste udvikling i den geopolitiske situation og den ekstraordinære trussel mod Unionens og dens medlemsstaters sikkerhed og for hurtigst muligt at styrke Unionens industrielle base på en effektiv og uafhængig måde og dermed øge effektiviteten og merværdien af den finansielle støtte, der ydes i henhold til SAFE-instrumentet, bør der i denne forordning fastsættes støtteberettigelsesbetingelser, som gælder for medlemsstaternes anvendelse af den finansielle støtte. Kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb i henhold til SAFE-instrumentet, bør derfor være hjemmehørende og have deres ledelsesstruktur i Unionen, i medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, der er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (»EØS-EFTA-lande«), eller i Ukraine og bør for så vidt angår fælles indkøb anvende infrastruktur, faciliteter, aktiver eller ressourcer beliggende på en medlemsstats, et EØS-EFTA-lands eller Ukraines område. For at sikre, at kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, ikke handler imod Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser, bør de ikke kontrolleres af tredjelande eller tredjelandsenheder. I denne sammenhæng bør ved kontrol forstås muligheden for at udøve afgørende direkte eller indirekte indflydelse på en retlig enhed gennem en eller flere mellemliggende retlige enheder. De medlemsstater, der deltager i indkøbet, der støttes gennem SAFE-instrumentet, har ansvaret for at sikre, at betingelserne for støtteberettigelse er opfyldt.

(17) Under visse omstændigheder bør det være muligt at fravige princippet om, at kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, skal anvende infrastruktur, faciliteter, aktiver eller ressourcer beliggende på en medlemsstats, et EØS-EFTA-lands eller Ukraines område og ikke må kontrolleres af tredjelande eller tredjelandsenheder. Under disse omstændigheder bør en retlig enhed, der er hjemmehørende i Unionen, i et EØS-EFTA-land eller i Ukraine, og som anvender infrastruktur, faciliteter, aktiver eller ressourcer beliggende uden for en medlemsstats, et EØS-EFTA-lands eller Ukraines område og/eller kontrolleres af et tredjeland eller en tredjelandsenhed, kunne deltage, såfremt der er opfyldt strenge betingelser vedrørende Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser som fastsat inden for rammerne af FUSP i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

(18) Retlige enheder, der er hjemmehørende i Unionen, i et EØS-EFTA-land eller i Ukraine, og som kontrolleres af et tredjeland, der hverken er Ukraine eller et EØS-EFTA-land (»et andet tredjeland«), eller andre tredjelandsenheder, bør, hvis det er tilladt, være berettiget til at deltage i fælles indkøb, hvis de har været underkastet screening som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 ([4]) og om nødvendigt har været genstand for passende afhjælpende foranstaltninger, eller hvis der over for Kommissionen stilles garantier, jf. nærværende forordning, som er godkendt i overensstemmelse med de nationale procedurer i den medlemsstat, det EØS-EFTA-land eller Ukraine, hvor de er hjemmehørende. For at mindske den administrative byrde bør Kommissionen foreslå en forenklet standardskabelon for garantierne. Sådanne garantier bør kun udstedes, såfremt der er opfyldt strenge betingelser vedrørende Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser som fastsat inden for rammerne af FUSP i henhold til afsnit V i TEU.

(19) For at sikre rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter hidrørende fra EDTIB og fremskynde tilpasningen heraf til de strukturelle ændringer og dermed styrke effektiviteten af den finansielle støtte, der ydes, er det vigtigt at fastsætte minimumskrav vedrørende den værdi, der skabes i Unionen. Fælles indkøbskontrakter bør derfor indeholde et krav om, at omkostningerne til komponenter med oprindelse uden for Unionen, EØS-EFTA-lande og Ukraine ikke overstiger 35 % af de anslåede omkostninger til slutproduktets komponenter. Kommissionen kunne med henblik på beregningen af denne procentdel udarbejde retningslinjer.

(20) Kriterierne for støtteberettigelse bør tage hensyn til eksisterende forsyningskæder og det industrielle samarbejde med ikke-EU-partnere samt gøre det muligt at opfylde kapacitetskravene. Fælles indkøb, der involverer underkontrahenter, som har fået fordelt mellem 15 % og 35 % af kontraktens værdi, og som ikke er etableret eller ikke har deres ledelsesstrukturer i Unionen, EØS-EFTA-staten eller Ukraine, bør derfor være støtteberettigede.

(21) For visse forsvarsprodukter, hvis underliggende teknologier ikke er bredt tilgængelige i Unionen, og som kan være vanskelige at erstatte i stor skala, bør der stilles yderligere betingelser for at sikre, at medlemsstaternes væbnede styrker ikke er underlagt begrænsninger af tredjelande for så vidt angår disse produkter. For sådanne forsvarsprodukter bør kontrahenten eller konsortiet af kontrahenter uden at blive pålagt begrænsninger af tredjelande eller tredjelandsenheder derfor have mulighed for at træffe afgørelse om definition, tilpasning eller udvikling af de indkøbte forsvarsprodukters konstruktion, herunder retlig beføjelse til at erstatte eller fjerne de komponenter, der er underlagt begrænsninger pålagt af tredjelande eller tredjelandsenheder.

(22) SAFE-instrumentets støtteberettigelsesbetingelser har til formål straks at opskalere produktionskapaciteterne i Unionens forsvarsindustri, samtidig med at den nødvendige fleksibilitet bevares under hensyntagen til forsyningskædernes internationalisering for relevante produkter og teknologier. SAFE-instrumentet bør ud over EØS-EFTA-landene og Ukraine også give tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande samt tredjelande, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab (ikkebindende instrument) med, mulighed for at deltage i fælles indkøb inden for SAFE-instrumentets rammer.

(23) Bilaterale eller multilaterale aftaler, der gennemfører økonomisk, finansielt eller teknisk samarbejde, herunder støtte, mellem Unionen og et eller flere af disse ligesindede tredjelande ud over EØS-EFTA-landene og Ukraine bør gøre det muligt for kontrahenter og underkontrahenter, der er hjemmehørende i de pågældende lande, at deltage i fælles indkøb i henhold til SAFE-instrumentet i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der fastsættes i disse aftaler. Sådanne aftaler bør ikke anfægte støtteberettigelsen af produkter, der opfylder kravet om, at omkostningerne til komponenter med oprindelse uden for Unionen, EØS-EFTA-staterne og Ukraine ikke må overstige 35 % af de anslåede omkostninger til slutproduktets komponenter.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (EUT L 79 I af 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

(24) En stærkere og mere kompetent Union på sikkerheds- og forsvarsområdet vil bidrage positivt til global og transatlantisk sikkerhed og er et supplement til NATO, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat udgør grundlaget for deres kollektive forsvar. Unionen er fast besluttet på yderligere at styrke og uddybe det transatlantiske samarbejde og engagement på sikkerheds- og forsvarsområdet med henblik på at øge interoperabiliteten, fortsætte det industrielle samarbejde og sikre gensidig adgang til den nyeste teknologi med betroede partnere og også styrke EDTIB. Denne forordning bør bidrage til disse mål.

(25) Medlemsstater, der ønsker at opnå finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, bør indgive en anmodning til Kommissionen ledsaget af en investeringsplan vedrørende den europæiske forsvarsindustri (»planen«). For at lette udarbejdelsen af planerne bør der finde udvekslinger sted mellem Kommissionen og medlemsstaterne med henblik på fastsættelse af en foreløbig fordeling af lånebeløbene. Kommissionen bør vurdere alle anmodninger, der indgives af medlemsstaterne. Ved kontrollen af planernes overensstemmelse med kriterierne fastsat i denne forordning bør Kommissionen trække på EDA's eller EU's Militærstabs ekspertise, hvor det er relevant. Under udarbejdelsen af planerne bør medlemsstaterne have mulighed for at udveksle oplysninger med Kommissionen, så de kan tilpasse deres udkast til planer, inden de forelægges. Hvis Kommissionen finder, at planerne ikke opfylder betingelserne i denne forordning, bør medlemsstaterne under hele gennemførelsen af planerne have mulighed for at ændre disse planer. Kommissionen bør tildele lånebeløbene til de pågældende medlemsstater under anvendelse af principperne om ligebehandling, solidaritet, proportionalitet og gennemsigtighed, navnlig hvis summen af de lånebeløb, der anmodes om, overstiger det samlede maksimumsbeløb for den finansielle støtte, der er til rådighed i henhold til SAFE-instrumentet. Lånene bør fordeles mellem de medlemsstater, der har ansøgt om lån, i overensstemmelse med principperne om ligebehandling, solidaritet, proportionalitet og gennemsigtighed. Planerne bør indeholde en beskrivelse af foranstaltninger til styrkelse af modstandsdygtigheden i den europæiske forsvarsindustri, navnlig ved at lette adgangen til forsvarsmarkedet for SMV'er, midcapselskaber og nye aktører på forsvarsområdet.

(26) I betragtning af betydningen af de finansielle virkninger af at støtte medlemsstaterne i henhold til denne forordning og af behovet for at sikre sammenhæng mellem de forskellige områder af Unionens optræden udadtil og økonomiske politik og i betragtning af den specifikke rolle, som Rådet skal spille på disse områder, bør Rådet tillægges gennemførelsesbeføjelser i de tilfælde, der er fastlagt i denne forordning.

(27) For at lette gennemførelsen af planen bør Kommissionen og hver berørt medlemsstat indgå en operationel ordning med nærmere oplysninger om udbetalingen af den finansielle støtte, herunder en foreløbig tidsplan for udbetaling, og undertegne en låneaftale med de nærmere vilkår for lånestøtte i henhold til SAFE-instrumentet. Der bør ydes en forfinansiering på 15 % for hurtigt at påbegynde gennemførelsen af aktiviteterne, udgifterne og foranstaltningerne i henhold til SAFE-instrumentet.

(28) Den finansielle støtte bør tilrettelægges på grundlag af den diversificerede finansieringsstrategi, der er omhandlet i artikel 224 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 ([5]) (»finansforordningen«), og den etablerede fælles finansieringsmetode, hvilket forventes at øge likviditeten af Unionens obligationer samt tiltrækningskraften og omkostningseffektiviteten ved Unionens udstedelser. Lånene bør have en tilstrækkelig periode for tilbagebetalingen på op til højst 45 år. Tilbagebetalinger af hovedstolen kan i princippet være omfattet af en henstandsperiode på 10 år. Af forsigtighedshensyn i forbindelse med forvaltningen af låneporteføljen bør andelen af de lån, der ydes til de tre medlemsstater, der tegner sig for den største andel af de ydede lån, ikke overstige 60 % af den maksimale finansielle støtte i henhold til SAFE-instrumentet.

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 af 23. september 2024 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(29) For at optimere anvendelsen af disponibel finansiel støtte i tilfælde, hvor der stadig er finansielle beløb til rådighed efter vedtagelsen af en rådsgennemførelsesafgørelse i henhold til denne forordning, bør Kommissionen offentliggøre en ny indkaldelse af interessetilkendegivelser. I så fald bør de procedurer, der er fastsat for anmodning om finansiel støtte, finde anvendelse med forbehold af nødvendige tilpasninger, navnlig med hensyn til de tilhørende frister og det forhold, at der bør fremlægges en ændring af planen.

(30) Fælles indkøb bør omfatte mindst to deltagende lande, som er medlemsstater, EØS-EFTA-lande eller Ukraine, hvoraf mindst ét bør være en medlemsstat, der modtager lånestøtte i henhold til SAFE-instrumentet. Desuden bør tiltrædende lande, andre kandidatlande og potentielle kandidatlande samt andre tredjelande, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab (ikkebindende instrument) med, have mulighed for at deltage i fælles indkøb med en medlemsstat, der modtager finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet. Fælles indkøb kan omfatte eksisterende indkøbskontrakter, der opfylder de samme betingelser. Indkøb, der foretages af en medlemsstat, bør også være støtteberettigede, når en kontrakt er blevet undertegnet senest den 30. maj 2026, forudsat at denne medlemsstat tager alle nødvendige skridt, der skal aftales i den operationelle ordning, for at udvide fordelen ved denne kontrakt ved aktivt at inddrage andre medlemsstater, EØS-EFTA-lande og Ukraine samt tiltrædende lande, kandidatlande, potentielle kandidatlande eller andre tredjelande, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab med. Medtagelsen af EØS-EFTA-lande og Ukraine blandt de lande, der kan udgøre det påkrævede mindsteantal for fælles indkøb, er begrundet i henholdsvis disse landes tætte partnerskab med Unionen inden for forsvarsindustriel produktion og det forhold, at Ukraine berøres direkte af Ruslands igangværende angrebskrig. Medlemsstaterne opfordres også til at støtte Ukraine yderligere med det udstyr, der indkøbes med finansiel støtte fra SAFE-instrumentet. Disse tredjelandes deltagelse i fælles indkøb til EDTIB eller Ukraines eller EØS-EFTA-landenes forsvarsteknologiske og -industrielle base bør bidrage til at forstærke den efterspørgselsaggregering, der er nødvendig for at opskalere den industrielle kapacitet. Den vil også understøtte interoperabiliteten mellem de systemer og produkter, der anvendes af Unionens nærmeste partnere på dette område, samtidig med at de deltagende medlemsstater potentielt får mulighed for at sikre sig bedre priser.

(31) Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF ([6]) er der fastsat en lovgivningsmæssig ramme for samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet under hensyntagen til medlemsstaternes sikkerhedskrav og de forpligtelser, der følger af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). I nævnte direktiv fastsættes særlige bestemmelser, der gælder i nødsituationer som følge af en krise, f.eks. afkortede frister for modtagelse af tilbud og muligheden for at anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse. For at øge SAFE-instrumentets effektivitet med hensyn til i en ånd af solidaritet at håndtere den nødsituation, der skyldes udviklingen i den geopolitiske situation, er det nødvendigt hurtigst muligt at igangsætte massive investeringer i EDTIB.

(32) Med henblik herpå bør det gøres lettere at tildele kontrakter i forbindelse med indkøb, der omfatter mindst én medlemsstat, som modtager finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet. De frister, der er fastsat i direktiv 2009/81/EF, herunder de kortere frister, som er fastsat i nævnte direktivs artikel 33, stk. 7, giver ikke tilstrækkelig fleksibilitet til at håndtere den aktuelle krisesituations hastende karakter. Medlemsstater, der gennemfører fælles indkøb ved hjælp af den støtte, der ydes i henhold til SAFE-instrumentet, bør derfor anses for at befinde sig i en nødsituation, som skyldes en krise, som berettiger anvendelsen af udbud med forhandling uden offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse som fastsat i direktiv 2009/81/EF. I betragtning af den hastende karakter som følge af den aktuelle krisesituation, der kræver øjeblikkelige og omfattende investeringer i EDTIB, og for at beskytte sikkerhedsinteresserne hos de medlemsstater, der deltager i indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet, er det også nødvendigt at gøre det muligt, at en eksisterende rammeaftale eller kontrakt åbnes for deltagelse af ordregivende myndigheder i medlemsstater, som ikke oprindeligt var parter i den pågældende rammeaftale eller kontrakt, også selv om der i sidstnævnte ikke var fastsat en sådan mulighed, forudsat at der indhentes forudgående samtykke hos den virksomhed, der har indgået rammeaftalen eller kontrakten.

([6]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

(33) Med SAFE-instrumentet tilstræbes det at støtte den offentlige sikkerhed af tvingende almen interesse ved at understøtte medlemsstaternes økonomiske indsats for at sikre rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter gennem en opskalering af EDTIB, for at gøre det muligt for medlemsstaterne at være forberedt på enhver form for aggression. Ved anvendelse af støtteberettigelsesbetingelser sigter det mod at støtte EDTIB's konkurrenceevne og industrielle beredskab, hvilket er nødvendigt for at forbedre medlemsstaternes kapacitet til at forsvare Unionens og dens medlemsstaters område effektivt og på egen hånd. Det forfølger også et supplerende mål om gennem anvendelse af fælles indkøb at øge graden af forsvarsprodukternes interoperabilitet. For at understøtte denne indsats bør der i en ånd af solidaritet og for at sikre den finansielle bæredygtighed af den indsats, der er nødvendig for at håndtere de alvorlige vanskeligheder med tilgængeligheden af forsvarsprodukter, træffes foranstaltninger, så det undgås at skulle finansiere beskatning af disse udgifter på forhånd. Forsvarsprodukter, der erhverves i forbindelse med indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet, bør derfor fritages for merværdiafgift (moms) ved indførelse af en momsfritagelse, der finder anvendelse i henhold til Rådets direktiv 2006/112/EF ([7]). Denne fritagelse bør være målrettet og kun gælde for de leveringer, der foretages med henblik på de kontrakter, der er indgået som følge af indkøb i henhold til SAFE-instrumentet.

(34) Unionen er fortsat fuldt engageret i international solidaritet. Alle foranstaltninger, der anses for nødvendige og træffes i henhold til denne forordning, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge eller afhjælpe kritiske mangler, bør gennemføres på en måde, der er målrettet, gennemsigtig, forholdsmæssig, midlertidig og i overensstemmelse med WTO-forpligtelserne.

(35) Denne forordning bør gennemføres i overensstemmelse med de relevante regler, som er vedtaget i henhold til artikel 322 i TEUF, navnlig finansforordningen og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 ([8]).

(36) Denne forordning berører ikke gældende folkeret, der forbyder anvendelse, udvikling eller produktion af visse forsvarsprodukter og -teknologier.

(37) Kommissionen og medlemsstaterne bør kunne udøve kommunikationsaktiviteter for at sikre EU-finansieringens synlighed og, hvor der er relevant, sikre, at den støtte, der ydes gennem SAFE-instrumentet, kommunikeres og anerkendes korrekt gennem en finansieringserklæring.

(38) Denne forordning berører ikke det forhold, at den enkelte medlemsstat har eneansvar for sin nationale sikkerhed som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i TEU, og den enkelte medlemsstats ret til at beskytte sine væsentlige sikkerhedsinteresser i overensstemmelse med artikel 346 i TEUF.

(39) Denne forordning bør finde anvendelse, uden at det berører den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik.

(40) For at gennemførelsen af denne forordning kan påbegyndes snarest muligt med henblik på at nå målene heri, bør den træde i kraft hurtigst muligt —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Ved denne forordning oprettes instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri (»SAFE-instrumentet«), hvorigennem der ydes finansiel støtte til medlemsstaterne, så de kan foretage hastende og store offentlige investeringer til støtte for den europæiske forsvarsindustri som reaktion på den aktuelle krisesituation.

Ved denne forordning fastsættes betingelserne og procedurerne for ydelsen af finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet til medlemsstaterne og disses gennemførelsen heraf, samt reglerne om forenklede og fremskyndede procedurer for fælles indkøb af forsvarsprodukter og andre produkter til forsvarsformål i følgende kategorier:

([7]) Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

a) kategori ét: ammunition og missiler, artillerisystemer, herunder kapabiliteter til præcisionsangreb i dybden (deep precision strike), kapabiliteter til kamp på landjorden og støttesystemer hertil, herunder soldaterudstyr og infanterivåben, små droner (NATO-kategori 1) og relaterede antidronesystemer, beskyttelse af kritisk infrastruktur samt cyberprodukter og militær mobilitet, herunder bekæmpelse af mobilitet

b) kategori to: luft- og missilforsvarssystemer, maritime overflade- og undervandskapabiliteter, andre droner end små droner (NATO-kategori 2 og 3) og relaterede antidronesystemer, strategiske katalysatorer såsom, men ikke begrænset til, strategisk lufttransport, luft-til-luft-tankning, C4ISTAR-systemer samt rumaktiver og -tjenester, beskyttelse af rumaktiver samt kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

1) »forsvarsprodukt«: varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2009/81/EF, jf. nævnte direktivs artikel 2

2) »andre produkter til forsvarsformål«: andre varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder end dem, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2009/81/EF, jf. nævnte direktivs artikel 2, og som er nødvendige til eller tager sigte på forsvarsformål

3) »fælles indkøb«: proceduren for indkøb af forsvarsprodukter eller andre produkter til forsvarsformål og de deraf følgende kontrakter, der gennemføres af mindst én medlemsstat, der modtager finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, og én yderligere medlemsstat eller ét medlem af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, som er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (»EØS-EFTA-landene«), eller Ukraine. Fælles indkøb kan desuden omfatte deltagelse fra tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande samt andre tredjelande, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab (ikkebindende instrument) med. Fælles indkøb kan omfatte eksisterende indkøbskontrakter, der opfylder de samme betingelser.

Artikel 3

SAFE-instrumentets supplerende karakter

SAFE-instrumentet supplerer de foranstaltninger, der træffes af Unionen og af medlemsstaterne for at gennemføre hastende og store offentlige investeringer til støtte for den europæiske forsvarsindustri.

Artikel 4

Betingelser for anvendelse af SAFE-instrumentet

1. En medlemsstat kan anmode om finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet (»finansiel støtte«) til aktiviteter, udgifter og foranstaltninger, der har til formål at håndtere krisesituationen, jf. artikel 1. Disse aktiviteter, udgifter og foranstaltninger skal vedrøre forsvarsprodukter eller andre produkter til forsvarsformål og gennemføres ved hjælp af fælles indkøb, der foretages i overensstemmelse med reglerne om støtteberettigelse i artikel 16, og sigte mod at:

a) fremskynde forsvarsindustriens tilpasning til strukturelle ændringer, herunder gennem oprettelse og opskalering af dens produktionskapaciteter samt relaterede støtteaktiviteter

b) forbedre rettidig tilgængelighed af forsvarsprodukter, herunder ved at reducere gennemløbstiden for levering, reservere produktionsvinduer eller opbygge lagre af forsvarsprodukter, mellemprodukter eller råmaterialer, eller

c) sikre interoperabilitet og udskiftelighed i hele Unionen.

2. En medlemsstat kan anvende finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet i synergi med EU-programmer under overholdelse af reglerne vedrørende disse programmer. Finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet kan også anvendes til at finansiere aktiviteter, hvortil der er modtaget et EU-bidrag i henhold til et EU-program.

3. Uanset denne artikels stk. 1 er indkøb, der foretages af en medlemsstat, støtteberettigede i henhold til SAFE-instrumentet, når en indkøbskontrakt er undertegnet senest den 30. maj 2026. Hvis en medlemsstat medtager et sådant indkøb i den plan, der er omhandlet i artikel 7, stk. 2, skal den aktivt træffe alle nødvendige foranstaltninger for at lade mindst én yderligere medlemsstat, ét EØS-EFTA-land eller Ukraine samt et eventuelt interesseret tiltrædende land, kandidatland, potentielt kandidatland eller andet tredjeland, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab med, drage fordel af den pågældende kontrakt. Betingelserne for støtteberettigelse i artikel 16, stk. 2-14, finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 5

Den finansielle støttes form

Den finansielle støtte tager form af et lån, der ydes af Unionen til den pågældende medlemsstat.

Artikel 6

Maksimumsbeløb for den finansielle støtte

Maksimumsbeløbet for den finansielle støtte i form af lån, der ydes i henhold til SAFE-instrumentet, er 150 000 000 000 EUR.

Artikel 7

Anmodning om finansiel støtte og investeringsplaner vedrørende den europæiske forsvarsindustri

1. En medlemsstat, der ønsker at modtage finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, sender en anmodning til Kommissionen senest den 30. november 2025. Anmodningen skal ledsages af en investeringsplan vedrørende den europæiske forsvarsindustri (»planen«).

2. Planen skal være behørigt begrundet og underbygget. Den skal indeholde følgende elementer:

a) en beskrivelse af det forsvarsprodukt og de andre produkter til forsvarsformål

b) en beskrivelse af de planlagte aktiviteter, anslåede udgifter og foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 4

c) hvis det er relevant, en beskrivelse af Ukraines forventede involvering i de planlagte aktiviteter, udgifter og foranstaltninger eller af planlagte tiltag til fordel for Ukraine

d) en beskrivelse af de planlagte foranstaltninger, der har til formål at sikre overholdelse af artikel 16 og indkøbsreglerne, herunder en beskrivelse af, hvordan denne overholdelse sikres.

3. Hvis det er relevant, medtager medlemsstaterne en beskrivelse af aktiviteter til styrkelse af forsyningssikkerheden og modstandsdygtigheden, navnlig ved at lette adgangen til forsvarsmarkedet for SMV'er, midcapselskaber og nye aktører på forsvarsområdet.

4. Ved udarbejdelsen af deres planer kan medlemsstaterne anmode Kommissionen om at tilrettelægge en udveksling af god praksis og, hvor det er relevant, tilstræbe synergier med andre medlemsstaters investeringsplaner vedrørende forsvarsindustrien, således at den anmodende medlemsstat kan drage fordel af andre medlemsstaters erfaringer.

5. Medlemsstaterne kan indgive en ændret anmodning om finansiel støtte til Kommissionen ledsaget af en ændret plan, hvis den er behørigt begrundet i en ændring af de planlagte udgifter eller foranstaltninger, og hvis der er lånebeløb til rådighed.

Artikel 8

Afgørelse om anmodningen om finansiel støtte

1. Kommissionen vurderer anmodningen om finansiel støtte ledsaget af planen uden unødigt ophold.

2. Hvis Kommissionen finder, at anmodningen opfylder betingelserne i denne forordning, navnlig betingelserne i artikel 4, artikel 7, stk. 2, og artikel 16, forelægger Kommissionen et forslag til en rådsgennemførelsesafgørelse, der stiller den finansielle støtte til rådighed.

3. Den i stk. 2 omhandlede gennemførelsesafgørelse skal indeholde:

a) en bekræftelse af, at den i artikel 7, stk. 1, omhandlede anmodning opfylder betingelserne fastsat i denne forordning, og

b) lånebeløbet og størrelsen af den lånestøtte, der skal udbetales i form af forfinansiering i overensstemmelse med artikel 11.

4. Kommissionen meddeler i alle tilfælde den berørte medlemsstat sin vurdering af anmodningen og begrunder sin vurdering.

5. Når Kommissionen forelægger forslaget for Rådet i overensstemmelse med stk. 2, tager den hensyn til den anmodende medlemsstats eksisterende og forventede finansieringsbehov samt til anmodninger om finansiel støtte i henhold til denne forordning, som andre medlemsstater allerede har indgivet eller planlagt at indgive, samtidig med at principperne om ligebehandling, solidaritet, proportionalitet og gennemsigtighed anvendes. Nævnte forslag skal forelægges uden unødigt ophold.

6. Rådet vedtager som hovedregel den i stk. 2 omhandlede gennemførelsesafgørelse inden for fire uger efter vedtagelsen af Kommissionens forslag.

7. Hvis der efter vedtagelsen af gennemførelsesafgørelsen i medfør af stk. 2 fortsat er midler til rådighed til finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, kan Kommissionen offentliggøre en ny indkaldelse af interessetilkendegivelser senest den 31. december 2026. Proceduren i artikel 7 og i nærværende artikels stk. 1-4 finder i så fald tilsvarende anvendelse.

8. Enhver gennemførelsesafgørelse i henhold til stk. 2 skal vedtages senest den 30. juni 2027.

Artikel 9

Låntagnings- og långivningstransaktioner

1. Med henblik på finansiering af støtte i henhold til SAFE-instrumentet i form af lån tillægges Kommissionen beføjelse til på Unionens vegne at låne de nødvendige midler på kapitalmarkederne eller fra finansielle institutioner i overensstemmelse med artikel 224 i forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (»finansforordningen«).

2. Låntagnings- og långivningstransaktioner i henhold til SAFE-instrumentet gennemføres i euro.

Artikel 10

Låneaftale og operationelle ordninger

1. Efter vedtagelsen af en rådsgennemførelsesafgørelse, jf. artikel 8, stk. 2, indgår Kommissionen en låneaftale og operationelle ordninger med den anmodende medlemsstat.

2. Låneaftalen skal indeholde bestemmelser om rådighedsperioden og de nærmere vilkår for støtte i henhold til SAFE-instrumentet i form af lån. Låneaftalen må have en løbetid på højst 45 år. Ud over de elementer, der er fastsat i finansforordningens artikel 223, stk. 4, skal låneaftalen indeholde forfinansieringsbeløbet og reglerne om afregning af forfinansiering.

3. De operationelle ordninger skal fastlægge forholdet mellem gennemførelsen af en plan og den tilsvarende finansielle støtte, herunder en foreløbig tidsplan for udbetaling af lånerater med årligt lofter, alt efter hvad der er relevant. I disse operationelle ordninger fastsættes desuden dokumentationstyperne og reglerne for kontrol af opfyldelsen af de specifikke regler for støtteberettigelse, som medlemsstaterne anvender i overensstemmelse med artikel 16, samt de i artikel 14 specificerede elementer.

Artikel 11

Forfinansiering

1. Medlemsstaterne kan som led i deres plan anmode om en forfinansiering på op til 15 % af lånestøtten.

2. Udbetaling af forfinansiering er betinget af den i artikel 10, stk. 2, omhandlede låneaftales ikrafttrædelse. I låneaftalen kan det fastsættes, at udbetalingen af forfinansieringen er betinget af indgåelse af de operationelle ordninger, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3.

3. Udbetalingerne er betinget af, at der er midler til rådighed. Forfinansieringen kan udbetales i en eller flere trancher.

Artikel 12

Regler om betaling af rater og suspension af lån

1. Lånets rådighedsperiode, som er sammenfaldende med den periode, hvori udbetalinger til den pågældende medlemsstat kan godkendes i henhold til denne artikel, udløber den 31. december 2030. Udbetalingerne foretages i rater, forudsat at der er midler til rådighed. En rate kan udbetales i en eller flere tranche.

2. Den pågældende medlemsstat kan indgive en behørigt begrundet betalingsanmodning til Kommissionen. En sådan betalingsanmodning kan indgives af den berørte medlemsstat til Kommissionen to gange om året. Medlemsstaten fremlægger begrundelsen, der underbygger betalingsanmodningen, med dokumentation for fremskridt med hensyn til opfyldelse af planen.

3. Kommissionen vurderer den i stk. 2 omhandlede betalingsanmodnings fuldstændighed, rigtighed og sammenhæng uden unødigt ophold og senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen. Hvis Kommissionens vurdering af opfyldelsen af de i denne forordning fastsatte betingelser er positiv, vedtager den uden unødigt ophold en afgørelse om godkendelse af udbetaling af låneraten.

4. Hvis Kommissionen som følge af den vurdering, der er omhandlet i stk. 3, konkluderer, at den i stk. 2 omhandlede betalingsanmodning er utilfredsstillende, suspenderes udbetalingen af lånet eller dele af lånet. Den pågældende medlemsstat kan fremsætte sine bemærkninger senest en måned efter meddelelsen af Kommissionens vurdering.

5. Kommissionen vurderer de bemærkninger, der er omhandlet i stk. 4, uden unødigt ophold. Den ophæver suspensionen, hvis den pågældende medlemsstat har godtgjort, at den har truffet de nødvendige foranstaltninger til at sikre tilfredsstillende opfyldelse af betingelserne fastsat i denne forordning.

Artikel 13

Forsigtighedsregler gældende for låneporteføljen

Til de tre medlemsstater, der tegner sig for den største andel af de ydede lån, må der højst ydes 60 % af det i artikel 6 omhandlede maksimumsbeløb.

Artikel 14

Kontrol og revision

Låneaftalen skal indeholde de nødvendige bestemmelser om kontrol og revision i overensstemmelse med kravene i finansforordningens artikel 223, stk. 4.

Artikel 15

Rapportering

1. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årlig rapport om anvendelsen af den finansielle støtte.

2. Hvis det er relevant, ledsages rapporten af et forslag om forlængelse af SAFE-instrumentets rådighedsperiode.

Artikel 16

Regler om støtteberettigelse ved fælles indkøb til støtte for investeringer i forsvarsindustrien

1. Fælles indkøb er kun støtteberettigede i henhold til SAFE-instrumentet, hvis de opfylder de betingelser for støtteberettigelse, der er fastsat i denne artikel.

2. Procedurerne for fælles indkøb af og kontrakter vedrørende forsvarsprodukter omfatter deltagelseskrav for de kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, jf. denne artikels stk. 3-13 og 15, uden at dette berører eventuelle betingelser, der er fastsat i de aftaler, der er omhandlet i artikel 17.

3. Kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, skal være hjemmehørende og have deres ledelsesstruktur i Unionen, et EØS-EFTA-land eller Ukraine. De må ikke kontrolleres af et tredjeland, der ikke er et EØS-EFTA-land eller Ukraine, eller af en anden tredjelandsenhed, der ikke er hjemmehørende i Unionen, i et EØS-EFTA-land eller i Ukraine.

4. Uanset stk. 3 og for at tage hensyn til industrielt samarbejde med ikke-EU-partnere er fælles indkøb, der involverer en underkontrahent, som har fået fordelt mellem 15 % og 35 % af kontraktens værdi, og som ikke er etableret eller som ikke har sine ledelsesstrukturer i Unionen, EØS-EFTA-staten eller Ukraine, berettiget til støtte under SAFE-instrumentet, forudsat at mindst én af følgende betingelser er opfyldt:

a) Der er etableret et direkte kontraktforhold vedrørende forsvarsproduktet mellem kontrahenten og denne underkontrahent forud for datoen for denne forordnings ikrafttræden.

b) Kontrahenten forpligter sig til inden for to år at undersøge muligheden for at erstatte input fra denne underkontrahent med et alternativt, begrænsningsfrit input med oprindelse i Unionen, EØS-EFTA-staterne eller Ukraine og opfylde tekniske og tidsmæssige krav.

5. Uanset stk. 3 kan en retlig enhed, der er hjemmehørende i Unionen, og som kontrolleres af et andet tredjeland eller af en anden tredjelandsenhed, deltage i et fælles indkøb, hvis den har været underkastet screening som omhandlet i forordning (EU) 2019/452 og om nødvendigt har været genstand for passende afhjælpende foranstaltninger, eller hvis den stiller garantier, der er verificeret af den medlemsstat, hvor den kontrahent eller underkontrahent, der er involveret i fælles indkøb, er hjemmehørende. Garantierne skal give sikkerhed for, at kontrahentens eller underkontrahentens involvering i fælles indkøb ikke er i modstrid med Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser som fastsat inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union.

6. De garantier, som er omhandlet i stk. 5, kan være baseret på en standardiseret model, som Kommissionen stiller til rådighed, og skal indgå i udbudsbetingelserne med henblik på at sikre en harmoniseret tilgang i hele Unionen. Garantierne skal navnlig dokumentere, at der med henblik på fælles indkøb er indført foranstaltninger for at sikre, at:

a) kontrollen over den kontrahent eller underkontrahent, der er involveret i fælles indkøb, ikke udøves på en måde, der begrænser eller indskrænker dennes mulighed for at opfylde ordren og levere resultater, og

b) et tredjeland eller en tredjelandsenhed hindres adgang til klassificerede informationer vedrørende fælles indkøb, og at de ansatte eller andre personer, der er involveret i fælles indkøb, har en national sikkerhedsgodkendelse udstedt af en medlemsstat i overensstemmelse med nationale love og forskrifter.

7. Den ordregivende myndighed, der forestår fælles indkøb, underretter Kommissionen om de afhjælpende foranstaltninger, der er anvendt i henhold til forordning (EU) 2019/452, eller de garantier, der er omhandlet i stk. 5. Yderligere oplysninger om de anvendte afhjælpende foranstaltninger eller garantierne stilles til rådighed for Kommissionen efter dennes anmodning.

8. Infrastruktur, faciliteter, aktiver og ressourcer, som tilhører de kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, og som anvendes med henblik på fælles indkøb, skal være beliggende på en medlemsstats, et EØS-EFTA-lands eller Ukraines område. Hvis kontrahenter eller underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, ikke råder over umiddelbart tilgængelige alternativer eller relevant infrastruktur samt relevante faciliteter, aktiver og ressourcer på en medlemsstats, et EØS-EFTA-lands eller Ukraines område, kan de anvende infrastruktur, faciliteter, aktiver og ressourcer, som befinder sig eller opbevares uden for disse områder, forudsat at en sådan anvendelse ikke er i modstrid med Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser.

9. De kontrahenter og underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, kan anses for at opfylde de betingelser for støtteberettigelse, som er omhandlet i stk. 3-7, hvis de har opfyldt tilsvarende betingelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1092 ([9]) eller (EU) 2021/697 ([10]), forordning (EU) 2023/1525 eller (EU) 2023/2418, og forudsat at ingen senere ændringer rejser tvivl om opfyldelsen af disse betingelser.

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1092 af 18. juli 2018 om oprettelse af programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri med henblik på at støtte konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i Unionens forsvarsindustri (EUT L 200 af 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

10. Omkostningerne til komponenter med oprindelse uden for Unionen, EØS-EFTA-lande og Ukraine må ikke overstige 35 % af de anslåede omkostninger til slutproduktets komponenter. Med henblik på indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet, må ingen komponent komme fra et tredjeland, som handler imod Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser.

11. For så vidt angår forsvarsprodukter henhørende under kategori to som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra b), skal kontrahenter uden at blive pålagt begrænsninger af tredjelande eller tredjelandsenheder have mulighed for at træffe afgørelse om definition, tilpasning og udvikling af det indkøbte forsvarsprodukts konstruktion, herunder den retlige beføjelse til at erstatte eller fjerne de komponenter, der er underlagt begrænsninger fra tredjelande eller tredjelandsenheder.

12. I denne artikel forstås ved »underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb« enhver retlig enhed, som leverer kritiske råvarer, der har unikke egenskaber af afgørende betydning for et produkts funktion, som tildeles mindst 15 % af kontraktens værdi, og som har brug for adgang til klassificerede informationer med henblik på opfyldelsen af kontrakten.

13. Medlemsstaterne sikrer, at indkøbsprocedurer og -kontrakter vedrørende andre produkter til forsvarsformål, der er indgået som følge af fælles indkøb, hvortil der modtages støtte i henhold til SAFE-instrumentet, indeholder passende betingelser for støtteberettigelse med henblik på at beskytte Unionens og dens medlemsstaters sikkerheds- og forsvarsinteresser.

14. Medlemsstaterne skal i den i artikel 7 omhandlede plan beskrive betingelserne for støtteberettigelse nærmere i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 3-11 og 13-15, uden at dette berører eventuelle betingelser, der er fastsat i de aftaler, der er omhandlet i artikel 17. Den finansielle støtte er betinget af, at oplysningerne i de operationelle ordninger, som er omhandlet i artikel 10, indgives sammen med betalingsanmodningen.

15. Medlemsstaterne kan anvende den finansielle støtte, der ydes i henhold til SAFE-instrumentet, til at finansiere deres deltagelse i indkøbsprocedurer, der gennemføres i overensstemmelse med finansforordningens artikel 168, stk. 2 eller 3. Uanset finansforordningens artikel 168, stk. 2 og 3, kan tredjelande, der deltager i fælles indkøb, i dette tilfælde ligeledes deltage i og drage fordel af eventuelle indkøbsmekanismer, der er fastsat i finansforordningens artikel 168, stk. 2 og 3.

Artikel 17

Betingelser for deltagelse af andre tredjelandsenheder og -produkter

1. Unionen kan indgå bilaterale eller multilaterale aftaler med tiltrædende lande, potentielle kandidatlande og andre kandidatlande end Ukraine, samt andre tredjelande, som Unionen har indgået et sikkerheds- og forsvarspartnerskab (ikkebindende instrument) med, med henblik på at give disse lande og deres områder mulighed for at opfylde de i artikel 16 omhandlede betingelser i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 2 og 3.

2. I den bilaterale eller multilaterale aftale, der er omhandlet i stk. 1, skal det angives, hvordan de i artikel 16 omhandlede betingelser for støtteberettigelse skal anvendes. Navnlig skal følgende fastsættes:

a) betingelser og omstændigheder for deltagelse af kontrahenter og underkontrahenter, der er hjemmehørende i tredjelandet, i fælles indkøb i henhold til SAFE-instrumentet, herunder betingelser for ledelsesstrukturernes beliggenhed og for tredjelandes eller tredjelandsenheders kontrol

b) regler vedrørende beliggenheden af infrastruktur, faciliteter, aktiver og ressourcer, som tilhører de kontrahenter eller underkontrahenter, der er involveret i fælles indkøb, og som anvendes til produktion af forsvarsprodukter eller andre produkter til forsvarsformål, der leveres i henhold til kontrakter, der er indgået som følge af fælles indkøb i henhold til SAFE-instrumentet

c) regler vedrørende omkostningerne til komponenter med oprindelse i tredjelandet, herunder en minimumsandel af komponenter med oprindelse i enten Unionen, et EØS-EFTA-land eller Ukraine og en maksimumsandel af komponenter med oprindelse i hverken Unionen, et EØS EFTA land eller Ukraine eller et tredjeland, der er part i aftalen

d) regler vedrørende begrænsninger fra tredjelande, der ikke er parter i aftalen, eller fra enheder, der er beliggende på deres område, for så vidt angår definition, tilpasning og udvikling af det med støtte fra SAFE-instrumentet indkøbte forsvarsprodukts konstruktion.

3. Den bilaterale eller multilaterale aftale skal:

a) sikre en rimelig balance mellem tredjelandets bidrag og fordele

b) fastsætte betingelserne for eventuelle finansielle bidrag, som skal ydes af tredjelandet til Unionen

c) fastsætte eventuelle andre passende foranstaltninger vedrørende forsyningssikkerheden af det indkøbte produkt

d) bidrage til øget standardisering af forsvarssystemer og større interoperabilitet mellem medlemsstaternes og disse andre tredjelandes kapabiliteter.

4. De bidrag, der er omhandlet i stk. 3, litra b), udgør eksterne formålsbestemte indtægter i overensstemmelse med finansforordningens artikel 21, stk. 5, og skal anvendes til programmer, der støtter Unionens forsvarsindustri, den ukrainske forsvarsindustri og Ukraine i overensstemmelse med reglerne i disse programmer.

Artikel 18

Ændring af rammeaftaler eller kontrakter

1. Hvis et indkøb støttes gennem SAFE-instrumentet, finder reglerne i stk. 2-4 anvendelse på en eksisterende rammeaftale eller kontrakt, der omhandler indkøb af forsvarsprodukter, finansieres af mindst én af de deltagende medlemsstater helt eller delvist ved et i henhold til SAFE-instrumentet tildelt lån og ikke giver mulighed for væsentlige ændringer. Ved anvendelsen af stk. 2 og 3 indhenter den ordregivende myndighed, der har indgået rammeaftalen eller kontrakten, forudgående samtykke fra den virksomhed, som den har indgået den pågældende rammeaftale eller kontrakt med.

2. En ordregivende myndighed i en medlemsstat kan ændre en eksisterende rammeaftale eller kontrakt vedrørende forsvarsprodukter, hvis den pågældende rammeaftale eller kontrakt er indgået med en virksomhed, der opfylder kriterier svarende til de i denne forordnings artikel 16, stk. 3-13, fastsatte kriterier, med henblik på at tilføje nye ordregivende myndigheder fra lande, der deltager i indkøb, som parter i den pågældende rammeaftale eller kontrakt. Artikel 29, stk. 2, første afsnit, i direktiv 2009/81/EF finder ikke anvendelse på ordregivende myndigheder, der ikke oprindeligt var part i rammeaftalen eller kontrakten.

3. Uanset artikel 29, stk. 2, tredje afsnit, i direktiv 2009/81/EF kan en ordregivende myndighed i en medlemsstat foretage væsentlige ændringer af de mængder, der er fastsat i en rammeaftale eller kontrakt, med en anslået værdi over de tærskelværdier, der er fastsat i artikel 8 i direktiv 2009/81/EF, hvis rammeaftalen eller kontrakten er indgået med en virksomhed, der opfylder kriterier svarende til dem, som er fastsat i denne forordnings artikel 16, stk. 3-13, og i det omfang ændringen er strengt nødvendig for anvendelsen af nærværende artikels stk. 2.

4. Med henblik på beregningen af den værdi, som er omhandlet i stk. 3, skal den ajourførte værdi være referencepunktet, når kontrakten omfatter en indeksklausul.

5. En ordregivende myndighed, som har ændret en rammeaftale eller kontrakt i de i denne artikels stk. 2 eller 3 omhandlede tilfælde, offentliggør en bekendtgørelse desangående i *Den Europæiske Unions Tidende* i overensstemmelse med artikel 32 i direktiv 2009/81/EF.

6. I de tilfælde, der er omhandlet i stk. 2 og 3, finder princippet om lige rettigheder og forpligtelser anvendelse for de ordregivende myndigheder, der er part i rammeaftalen eller kontrakten, navnlig med hensyn til omkostningerne ved indkøb af yderligere mængder.

Artikel 19

Tilfælde, der berettiger anvendelse af udbud med forhandling uden offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i forbindelse med indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet

Indkøb, der involverer mindst én medlemsstat, som modtager finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, anses for at opfylde betingelsen om en nødsituation, der opstår som følge af en krise, jf. artikel 28, stk. 1, litra c), i direktiv 2009/81/EF.

Artikel 20

Momsfritagelse ved indførsel og levering af forsvarsprodukter

1. Med henblik på denne forordning fritages levering, erhvervelser og indførsler inden for Unionen af forsvarsprodukter eller andre produkter til forsvarsformål, der foretages på grundlag af kontrakter, der er indgået som følge af indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet, for den merværdiafgift (moms), der finder anvendelse i henhold til direktiv 2006/112/EF. Fritagelsen giver ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms.

2. Momsfritagelsesattesten i bilaget skal bekræfte, at transaktionen opfylder betingelserne for momsfritagelse i henhold til denne forordning. Denne attest stemples af de kompetente myndigheder i medlemsstaten for den enhed, der erhverver forsvarsprodukter eller andre produkter til forsvarsformål i henhold til kontrakter, der er indgået som følge af indkøb, der støttes gennem SAFE-instrumentet, og opbevares af leverandøren af disse produkter som en del af deres fortegnelser.

Artikel 21

Anvendelse af reglerne om klassificerede informationer og følsomme oplysninger

1. Kommissionen anvender et sikkert udvekslingssystem for at lette udvekslingen af klassificerede informationer og følsomme oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne og i givet fald med kontrahenterne eller andre slutmodtagere.

2. Kommissionen har adgang til oplysninger, herunder klassificerede informationer, der er strengt nødvendige for at verificere betingelserne for at gennemføre udbetalinger og foretage kontrol, gennemgang, revision, undersøgelse, rapportering samt kontrol og revision som omhandlet i artikel 14.

Artikel 22

Information, kommunikation og offentlig omtale

1. Kommissionen og medlemsstaterne kan under behørig hensyntagen til sikkerhedskravene udøve kommunikationsaktiviteter for at sikre Unionens synlighed med hensyn til den finansielle støtte, der er omhandlet i de relevante investeringsplaner vedrørende den europæiske forsvarsindustri, herunder gennem fælles kommunikationsaktiviteter sammen med de berørte nationale myndigheder. Kommissionen kan, alt efter hvad der er relevant, sikre, at støtte i henhold til SAFE-instrumentet kommunikeres og anerkendes gennem en finansieringserklæring.

2. De medlemsstater, der modtager finansiel støtte i henhold til SAFE-instrumentet, sikrer synligheden af Unionens finansielle støtte under behørig hensyntagen til sikkerhedskravene, herunder, hvor det er relevant, ved at vise Unionens logo og en passende finansieringserklæring med ordlyden »støttet af Den Europæiske Union – SAFE«, navnlig når de promoverer fælles indkøb og resultaterne heraf, og ved at give sammenhængende, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.

3. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende SAFE-instrumentet, tiltag, der iværksættes i medfør heraf, og de opnåede resultater. Kommissionen underretter, hvor det er relevant, Europa-Parlamentets repræsentationskontorer om sine tiltag og inddrager dem heri.

Artikel 23

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. maj 2025.

På Rådets vegne

A. SZŁAPKA

Formand

BILAG

SAFE-INSTRUMENT MOMSFRITAGELSESATTEST

Løbenummer (fakultativt):
1. **FRITAGELSESBERETTIGET ENHED** Navn Gadenavn og -nummer Postnummer og by Enhedens medlemsstat
2. **STEMPLINGSMYNDIGHED (navn, adresse og telefonnummer)**
3. **ERKLÆRING FRA DEN FRITAGELSESBERETTIGEDE ENHED** Det fritagelsesberettigede enhed erklærer hermed, at de produkter, der er anført i rubrik 4, finansieres i henhold til SAFE-instrumentet.
Den fritagelsesberettigede enhed forpligter sig herved til at betale den moms, der er skyldig, hvis forsvarsprodukterne eller andre produkter til forsvarsformål ikke opfylder betingelserne for fritagelse, til den medlemsstat, hvorfra disse indkøbte produkter er leveret. Sted, dato — Underskrivers navn og stilling Underskrift

4. **BESKRIVELSE AF DE PRODUKTER, DER ANMODES OM MOMSFRITAGELSE FOR**

A. Oplysninger om leverandøren

1) Navn og adresse

2) Medlemsstat

3) Momsregistreringsnummer eller skatteregistreringsnummer

B. Oplysninger om produkterne:

Nr.	Detaljeret beskrivelse af produkterne (eller henvisning til vedlagte ordreseddel)	Mængde eller antal	Værdi eksklusive moms		Valuta
			Værdi pr. enhed	Samlet værdi	
		Samlet beløb			

5. **ATTESTERING FORETAGET AF ERHVERVELSESMEDLEMSSTATENS KOMPETENTE MYNDIGHEDER**

Den forsendelse/levering af produkter, der er beskrevet i rubrik 4, opfylder betingelserne for momsfritagelse.

Underskrivers navn og stilling

Sted, dato Stempel Underskrift